

نیاز به تحول در اپوزوسیون :

ده نقد بر نیروهای اپوزوسیون ایران و ده پیشنهاد

قسمت دوم

در مقدمه قسمت اول نوشتیم ، امروز دیگر غالب نیروهای اپوزوسیون نه تنها به این نتیجه رسیده اند که هیچ کدام به تنهایی و بدون کمک یکدیگر نمی توانند محل تغییرات مثبت و سرنوشت ساز در ایران واقع شوند بلکه شرایط به گونه ای پیش می رود که نیروهای غیردمکرات و خود محور رفته رفته در حال محو شدن و کمرنگ شدن هستند و لایه های دمکرات و مدرن اپوزوسیون رفته رفته مجال بیشتری برای خودنمایی و ظهور پیدا می کنند ، سپس در ادامه مقاله به طرح چهار نقد بر نیروهای اپوزوسیون ایران از جمله دیپلماسی ضعیف ، وجود تابوهای کاذب ، نبود نیروهای حرفه ای و حرکت در تاریکی و ابهام پرداختیم و برای هر کدام از آنها استدلالی چند به همراه راه حلهایی چند آوردیم حال در ادامه این مقاله به طرح دو نقد صریح و سازنده دیگر از عملکرد داخلی نیروهای اپوزوسیون ایران می پردازیم تا به این امید که با انتقادهایی اینچنینی قدمهایی هر چند کوچک در جهت توانمندی و بهبودی عملکرد این نیروهای سیاسی برداشته باشیم . این دو نقد به شرح زیر است :

5_ قطع ارتباط اپوزوسیون با مردم ایران : واقعا متأسفم به این نکته اشاره کنم که غریب به اتفاق مردم ایران نیروهای اپوزوسیون ایران را نمی شناسند و غالب آنها هخا و امثال ایشان در شبکه های ماهواره ای را به عنوان نیروهای اپوزوسیون ایران می شناسند ، این واقعیت تلخی است که از حضور من در شهرستانها و استانهای مختلف کشور بدست آمده ، این فرض اشتباهی است که تمام مردم ایران را مردم موجود در تهران فرض کنیم ، به عقیده من در خود تهران و شهرستانهای اطراف ، تنها حدود چهل درصد مردم ماهواره دارند که حداقل بیش از نیمی از آنها اصلا کانالهای سیاسی را دریافت نمی کنند (چون برای دریافت کانالهای سیاسی نیاز به دیش دیگری دارند) و بیش از نیمی از دریافت کننده کانالهای سیاسی اصلا اخبار و تحولات سیاسی را دنبال نمی کنند مگر اینکه مسائل سیاسی عمده و سرنوشت ساز روز باشد ، در ارتباط با اینترنت واقعیت این است که بیشتر مسائل مورد علاقه کاربران دوست بابی و مسائل سکس است (سری به اتاقهای چت یاهو بزنید) ، باور کنید بسیاری از کاربران هنوز نمی دانند سایتهای فارسی زبان در اینترنت را چگونه پیدا کنند (بیشتر مجذوب چت هستند) و بسیاری دیگر از آنها هنوز راهی برای گذشتن از فیلترینگ سایتهای نیافته اند ، در ارتباط با رادیوهای برون مرزی به غیر از رادیو صدای آمریکا که نفوذ نسبتا خوبی در میان لایه های مردمی دارد وضعیت چندان امیدوار کننده تر از رسانه های دیگر نیست ، متأسفانه این آمار در شهرستانها و استانهای دیگر کشور بسیار ناامیده تر از پایتخت ایران تهران است ، این موضوع را از این لحاظ مطرح کردم که ماهواره و اینترنت و رادیوهای فارسی زبان عمده ترین کانالهای ارتباطی بین مردم و نیروهای اپوزوسیون ایران هستند .

بگذارید به واقعیت تلخ دیگری اشاره کنم ، متأسفانه غریب به اتفاق شبکه های ماهواره ای و تعداد کمی از رسانه های اینترنتی و رادیویی نه تنها نماینده قشر مدرن و مترقی نیروهای اپوزوسیون نیستند بلکه با حرکتهای غیر سنجیده و عملکردهای فرسایش دهنده خود ، چهره نامناسبی از نیروهای اپوزوسیون به تصویر می کشند شاید باور این موضوع سخت باشد که جمهوری اسلامی تنها با نشان دادن کمتر از دو ساعت برنامه تلویزیونی (مخرب و گزینشی) در ارتباط با مجریان تلویزیونهای ماهواره ای در رسانه های تصویری خود ، به راحتی توانست مجریان تلویزیونهای ماهواره ای چون سورا اصرافیل ، هخا و داور ... را به عنوان سنبل ها و نمادهای نیروهای اپوزوسیون ایران به مخاطبین خود که تعداد آنها نیز کم نیستند معرفی کند ، چنین موضوعی براحتی می تواند تصویر روشنی از عمق نفوذ رسانه های جمهوری اسلامی و مقایسه آن با عمق نفوذ رسانه های اپوزوسیون ایران بجا بگذارد ، این بحث از آنجا اهمیت پیدا می کند که نیروهای اپوزوسیون نه تنها در بستر های زمانی عادی که نیاز به بستر سازی فرهنگی و سیاسی در پروسه ای بلند مدت برای آماده کردن مردم به تغییراتی اساسی و ساختاری به رسانه های پر قدرت و پر نفوذ احتیاج داشته که تا به امروز از آن بی بهره مانده است بلکه حتی در زمانهای سرنوشت ساز و حساس که شرایط برای تغییرات اساسی فراهم گردیده و تغل در اطلاع رسانی مناسب می تواند ضربه های سنگینی به پیکره جنبش های آزادیخواهانه مردم ایران وارد کند نیز از چنین امکانی برخوردار نخواهند بود .

با این حساب پیشنهاد این است که نیروهای اپوزوسیون مدرن و مترقی در اولین گام به بازسازی پل ارتباطی خود با مردم ایران بپردازند و هیچ گاه از این مسئله حیاتی قافل نشوند که نقصان در این ارتباط می تواند منجر به چه خسارتهای جبران پذیری شود ، شاید تشکیل یک یا چند کانال ماهواره ای پر نفوذ و البته صرفا حرفه ای یا حتی یک یا چند کانال غیر ماهواره ای که تمامی مردم ایران بدون نیاز به گیرنده های ماهواره ای به آن دسترسی داشته باشند (در گذشته زمزمه های از تاسیس این رسانه های تصویری از طرف

دولتهای خارجی با قرار دادن سه دکل مخابراتی در کشورهای همسایه به گوش می رسید (البته به شرطی که این رسانه ها افکار و عقاید مدرن و مترقی را بسط و گسترش دهند و با ساده انگاری و سطحی نگری نیز مبارزه کند قدم بسیار مناسبی در این زمینه می تواند باشد کما اینکه در عرصه اینترنت چنین رسانه های توانمندی خوشبختانه کم و بیش وجود دارد و در عرصه رادیوهای ماهواره ای یا موج کوتاه اوضاع بسیار بهتر از شبکه های ماهواره ای و شاید اینترنت است که البته حمایت و پشتیبانی این رسانه ها و حداقل حفظ آنها باید در دستور کار نیروهای اپوزوسیون قرار گیرد . نکته ای دیگری که حائز اهمیت است این است که **نیروهای اپوزوسیون تنها با لایه های بسیار ناراضی مردم ارتباط برقرار می کنند و از قشرهای میانی و کم اطلاعر یا قشرهای متوسط جامعه قافل هستند که این نکته ای است به غایت منفی و قابل بحث .**

6 _ صلیبت نیروهای اپوزوسیون و نبود نیرهای جوان و منعطف : غالبا آنچه که مردم از آن به عنوان نیروهای اپوزوسیون ایران نام می برند همان افراد قدیمی و پیری هستند که تفکرات آنها متعلق به ده تا هفتاد سال پیش است ، علارقم افراد توانمند و پر تجربه ای که در میان این نیروهای سیاسی وجود دارد متاسفانه غالب این نیروها دارای تفکرات صلب و غیر قابل انعطافی هستند که امکان هر گونه مانور و چابکی را از آنان می گیرد ، بگذارید برای اینکه ادامه این مقاله از یک بحث آکادمیک صرف خارج شود و به یک بحث استراتژیک تبدیل شود به ذکر خصیصه هایی از این جریانات سیاسی بپردازم . متاسفانه در ارتباط با این نیروهای سیاسی باید بگویم که غالب این نیروها در ارتباط با یکدیگر در حال انتقام گیری و نصفیه حساب از گذشته روابط سیاسی خود با یکدیگر هستند ، چنین افرادی برای هر شخص و فعال سیاسی یا برای هر گروه و حزب سیاسی یک پرونده ضخیم از روابط شخصی خود با آنها و نحوه عملکردهای آنان در برهه های زمانی خاص درست کرده اند و در زمان مقتضی که مجبور به ارتباط با آنان می شوند به آرشیو پرونده های خود رجوع می کنند و با در آوردن پرونده های آنان ، در مورد پیشنهاد یا دیدگاههای آنان و حمایت یا مخالفت خود با آنها قضاوت می کنند ، چنین افرادی به تنها چیزی که اصلا کار ندارند درستی یا نادرستی یک طرح یا دیدگاه است ، کار ندارند که طرف مقابل راست می گوید یا دروغ ، برایشان فرقی نمی کند که منافع ملی کشور در یک طرف قرار دارد و انتقام جویی و کینه ورزی آنها در طرف دیگر ، ملاک پرونده های گذشته آنان است و بس .

بگذارید از زاویه ای دیگر بحث را باز کنیم باز هم مناسبم بگویم که هنوز بسیاری از جریانات سیاسی صف بندی خود با دیگر گروههای سیاسی را بر اساس عملکردهای آنان در دوره ملی شدن صنعت نفت و کودتای بیست و هشت مرداد قرار داده اند ، متاسفم بگویم که هنوز بسیاری از نیروهای سیاسی صف بندی خود با دیگر گروههای سیاسی را بر اساس عملکرد آنان در دوره های انقلاب و دوم خرداد سال 76 قرار داده اند ، به عقیده من چنین افرادی از درک مسائل سیاسی ابتدایی نیز عاجز هستند ، نمی توانند درک کنند که با هیچ جریان سیاسی نمی توان تا ابد اخوت یا خصامت بست ، نمی توانند درک کنند که عملکرد یک جریان سیاسی صرفا تا ابد یا درست یا نادرست نخواهد بود ، نمی توانند درک کنند که عملکرد یک جریان سیاسی و سیاستهای آن می تواند به مرور زمان دچار تغییر و تحول و یا چرخش و گردش گردد ، اینان مسائل سیاسی را ساده می کنند یکی را دشمن و یکی را دوست می کنند ، یکی را فرشته و یکی را شیطان می کنند و حد میانی برای هیچ شخص و گروهی قائل نیستند ، یکی را کور کورانه ستایش می کنند و یکی دیگر را کورکورانه انکار .

هر چند که علاقه ای به مباحث تئوریک ندارم اما از آنجا که باز کردن ناقص چنین بحثی میتواند به مانند دنیا آمدن و سپس مردن کودکی نارس ، منجر به از بین رفتن چنین اندیشه ای شود اجازه می خواهم که مسئله را از جانبی دیگر باز کنم ، به عقیده من علوم سیاسی بر خلاف علوم ریاضی دارای یک نظم منطقی و بی و چون و چرا نیستند ، در علوم سیاسی یا علوم انسانی هیچگاه از شما نخواهند پرسید دو به اضافه دو چند می شود که جواب دهید چهار ، هیچگاه از شما نمی پرسند وقتی سیبی را روی زمین بالا می اندازید بالا خواهد رفت یا پایین ، علوم سیاسی بر خلاف علوم ریاضی یعنی علم نحوه برخورد با تردیدها و علم برخورد با غیر قابل پیش بینی ها ، یعنی مدیریت بحران یعنی تصمیم گیری در موارد سخت و دشوار و تصمیم گیری در موارد نامشخص و نامعین ، البته قرار نیست این تعریف تعریف تام و تمام از علوم سیاسی باشد اما بحث این است که هیچگاه نمی توان پیش بینی درستی از نتیجه یک تصمیم سیاسی در برهه های زمانی خاص داشت ، همه ما و همه فعالین سیاسی ممکن است در برهه های زمانی خاص عملکردهای درست یا اشتباه یا بهتر و بدتر داشته باشیم ، طبیعی است که هر یک از ما از زوایای متفاوتی به مسائل نگاه می کنیم ، تجربیات و ملاحظات خاص خود را داریم ، بحث این است که کسی را در چنین مواردی نمی توان توبیخ کرد ، امیدوارم نپرسید پس کدام گروه خوب است یا کدام گروه بد ؟ یا عملکرد یک گروه در گذشته چه می شود ؟ چون پاسخ خیلی ساده است هر حزب و گروهی که در برهه های خاص تصمیمات بهتر و مناسب تری بگیرد بهتر است و هر گروهی که در برهه های خاص تصمیم نادرستی بگیرد بهتر نیست ، هر گروه که عملکرد بهتری داشته باشد مورد اقبال است و هر گروه که عملکرد بدتری داشته باشد کمتر مورد اقبال است ، طبیعی است که هر حزب و شخصیتی بنا به عملکردی که دارد دارای وزنه سبک یا سنگین در تعاملات سیاسی است ، در واقع ما در یک رقابت سیاسی هستیم که البته تنها عملکرد و مواضع هر حزب یا گروهی تنها فاکتور خوب بودن یا بد

بودن یک شخص یا یک حزب نیست ، دقت کنید که بحث اینست که گروه‌های سیاسی و شخصیت‌های سیاسی از انعطاف کافی برخوردار نیستند .

برگردیم به بحث اصلی ، چنین گروه‌هایی چنین مسائلی را درک نمی کنند ، پرونده های خود را در می آورند ، سنگ می اندزد ، توجیح می کنند ، انکار می کنند و نهایتاً هر حرکت سیاسی مشترک و سرنوشت ساز را در نطفه خفه می کنند ، متأسفانه این نیروها چنان در دنیای دون کیشوتی و توهم آلود خود غرق هستند که هیچ انرژی و پتانسیلی برای پرداختن به مسائل روز ایران و تصمیم گیری برای آینده سیاسی ایران ندارند ، شاید به همین دلیل باشد که با وجود این همه نارضایتی از جمهوری اسلامی هنوز هم اپوزوسیون زمین گیر و درمانده نتوانسته است پاسخی در خور به نیازهای مردم ایران بدهد ، با این حساب پیشنهاد این است که نه تنها گروه‌ها و احزاب می باید با چنین نگرش‌های نادرستی مبارزه کنند و بینش‌های کار آمدتر و رزوامدتر را به عنوان یک فرهنگ ملی در میان لایه های اپوزوسیون و مردم ایران جایگزین و ترویج و ترغیب کنند بلکه می باید احزاب و گروه‌ها برای افراد مستعد و جوان و البته منعطف که تعداد آنها نیز کم نیستند شرایطی را فراهم کنند که نقش بیشتری در تحولات سیاسی و تصمیم گیری‌های گروهی و حزبی داشته باشند . لازم به ذکر نیست که امروز مردم به گروه‌ها و احزابی که از انعطاف خوبی برخوردار باشند و مدام افکار و عقاید خود را به روز کنند اقبال بیشتری نشان می دهند .

(ادامه دارد)

به امید ایرانی آزاد و مدرن

کاوه شیرزاد سخنگوی حزب دمکرات ایران

kavehshirzad@yahoo.com

[لینک مقاله قسمت اول](#)

<http://irandp.org/news/fa/?mi=2&ni=1306>